

Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган - Барановського

Наукова бібліотека

ЯКІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ СИСТЕМИ ВНЗ

Матеріали III міжвузівської
науково-практичної
конференції

Донецьк-2007

безперервне поліпшення за критерієм ефективності процесу, під яким розуміється його внесок у цільову функцію політики в області якості з урахуванням витрат усіх видів ресурсів.

У ряді країн уже діють офіційно визнані системи сертифікації систем якості освітніх установ. Їхні процедури і методики показали свою ефективність при проведенні сертифікаційних аудитів навчальних закладів.

У системі сертифікації визнається, що СМЯ є унікальною для кожної окремої організації і може ефективно функціонувати тільки тоді, коли чітко визначені властивості конкретної організації мети і політика в області якості, а також види діяльності та відповідальність.

Впровадження систем якості по моделі стандартів ISO серії 9000 (ДСТУ ISO серії 9000) у ВНЗ України дозволить підвищити ефективність їхньої діяльності, забезпечуючи ріст якості освітніх послуг при зниженні витрат по основних і допоміжних процесах.

Немаловажним стане для ВНЗ підвищення рівня технологічної дисципліни співробітників, створення системи регулярних внутрішніх аудитів якості і підвищення на їхній основі рівня виконавської дисципліни, підвищення інвестиційної привабливості і створення нового іміджу ВНЗ.

УДК 005.336.3:37

Влащенко Л.Г., заступник директора наукової бібліотеки

Грищенко Т., директор наукової бібліотеки

Нікітенко О.М., доцент каф. метрології та виміррювальної техніки

Харківського національного університету радіоелектроніки

пр. Леніна 14, Харків, 61166

library@kture.kharkov.ua

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

У сучасних умовах господарювання якості освітніх послуг і фахівців, що випускаються, такими організаціями в цілому й ВНЗ зокрема, є основним чинником, що сприяє підвищенню їхньої конкурентоспроможності.

Аналіз підходів до керування якістю в навчальній організації показав, що найбільш прийнятним і таким, що відповідає вимогам сьогоденної практики є системний підхід.

Доведено, що вищий навчальний заклад, будучи навчальною організацією, відповідає основним властивостям системи: цілеспрямованості (меті в галузі якості), складності (велика кількість структурних підрозділів і складність їхнього взаємозв'язку), подільності (навчальної, науково-дослідної, учбово-методичної, господарської діяльності), цілісності (спрямованість дій структурних підрозділів підпорядковано єдиним цілям), різноманіттю елементів і розходженню їхньої природи (різні види діяльності мають свою функціональну специфіку та автономність), структурності (взаємозалежність і взаємозв'язок між підрозділами відповідно до ієрархічних рівнів).

Щодо навчальних організацій, базисна методологія підходів до керування якістю, яка пропонується сучасними українськими та закордонними вченими й практиками, у цілому збігається із загальноприйнятими принципами керування якістю.

Система керування якістю навчальної організації повинна бути спрямована на випуск висококваліфікованих фахівців через надання якісних навчальних послуг, які задовольняють вимогам ринку. У цьому випадку як результат виробництва навчальної організації розглядається фахівець, котрий має знання, навички й уміння, які отримані ним під час надання навчальних послуг.

Системи керування якістю навчальної організації застосовує процесний підхід, де мусить бути враховано постійне поліпшення якості.

Основні завдання впровадження в діяльність навчальної організації системи менеджменту якості (СМК) полягають у тому, щоб за допомогою функціонування цієї системи домогтися:

- створення всередині в нз системи забезпечення якості підготовки фахівців через основні напрямки його діяльності (навчальна, науково-дослідна, підготовка науково-педагогічних кадрів, виховна, фінансова, інформаційна, соціальна, господарська, адміністративно-управлінська);

- підвищення іміджу організації, що виражається у відповідальності тих, хто навчається, і викладачів за результати своєї роботи;
- зростання довіри споживачів до випускників організації;
- усвідомлення всім колективом важливості функціонування СМК;
- підвищення відповідальності й чіткого поділу повноважень співробітників всіх рівнів (викладачів, кафедр, деканатів, ректорату);
- розв'язання основного завдання СМК - усунення міжфункціональних бар'єрів і створення команди якості через впровадження процесного підходу й ідеології (TQM) загального керування якістю.

Обов'язково повинні бути виділені конкретні процеси (види діяльності) підрозділів, які ними здійснюються, з визначенням взаємодій з іншими підрозділами (внутрішніми постачальниками й споживачами). Для кожного процесу вказується керівник і виконавець процесу. Посадові інструкції учасників процесу необхідно прив'язати до СМК вузу й взаємодій «постачальник - споживач».

У навчальній організації при створенні СМК необхідно використовувати як базовий стандарт ISO 9001-2001.

Відповідно до стандарту необхідно розробити такі етапи формування системи менеджменту якості навчальної організації.

I Аналіз необхідності формування системи менеджменту якості:

Результат: первісна підготовка й усвідомлення персоналом необхідності формування системи менеджменту якості, визначення стратегічних цілей в області керування якістю

II Формування команди з розробки системи менеджменту якості:

Результат: розробка й затвердження плану з формування системи менеджменту якості навчальної організації.

III Базова робота з формування системи менеджменту якості.

Результат: подача заявки в орган з сертифікації системи менеджменту якості.

IV Сертифікація системи менеджменту якості.

Результат: отримання сертифікату відповідності, забезпечення функціонування й постійного поліпшення системи менеджменту якості.

Система менеджменту якості є унікальною для кожної навчальної організації й може ефективно функціонувати тільки тоді, коли чітко визначені властиві конкретної організації цілі та політика в області якості, а також види діяльності й відповідальність.

УДК 005.336.3:37

Влащенко Л.Г., заступник директора наукової бібліотеки

Грищенко Т., директор наукової бібліотеки

Нікітенко О.М., доцент каф. метрології та вимірювальної техніки

Харківського національного університету радіоелектроніки

пр. Леніна 14, Харків, 61166

library@kture.kharkov.ua

ЕТАПИ СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ КЕРУВАННЯ ЯКІСТЮ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Створення системи керування якістю у будь-якій організації, в тому числі й у навчальному закладі можна здійснювати двома способами. Перший – це доробка вже існуючої системи якості до відповідності її міжнародним стандартам ISO 9000. Другий – "з нуля", коли організація не має ніякої системи якості.

В обох випадках розробку й впровадження системи керування якістю доцільно здійснювати в такій послідовності, дотримуючись певних етапів:

1. Інформаційна нарада керівництва й управлінського персоналу підприємства. Цілі такої наради полягають у визначенні ролі і значення системи менеджменту якості, яку створюють; порівнянні існуючої системи керування навчальним закладом, роботи системи керування якістю (якщо вона є) з рекомендаціями й новітніми досягненнями міжнародних стандартів в області менеджменту якості; визначення обов'язків та відповідальності кожного працівника підприємства в системі керування якістю.